

Відповідно до статті 21 Закону України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування» страховий стаж — це період (строк), протягом якого особа підлягала загальнообов'язковому державному соціальному страхуванню у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності та за який щомісяця сплачено нею та роботодавцем або нею страхові внески у сумі не меншій, ніж мінімальний страховий внесок.

Страховий стаж обчислюється за даними, що містяться у системі персоніфікованого обліку відомостей про застрахованих осіб Державного реєстру загальнообов'язкового державного соціального страхування, а до впровадження такої системи — у порядку та на умовах, передбачених законодавством, що діяло раніше.

За працівників підприємств, призваних на військову службу за призовом під час мобілізації, на особливий період, які отримують компенсаційні виплати, що виплачує роботодавець за рахунок коштів державного бюджету у межах середнього заробітку відповідно до постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку виплати компенсації підприємствам, установам, організаціям у межах середнього заробітку працівників, призваних на військову службу за призовом під час мобілізації, на особливий період» від 04.03.2015 № 105, єдиний внесок не нараховується та, відповідно, період отримання таких виплат до страхового стажу не зараховується.

Враховуючи викладене, період проходження працівниками військової служби за призовом під час мобілізації, на особливий період, може враховуватися до страхового стажу для призначення допомоги по тимчасовій непрацездатності за даними персоніфікованого обліку відомостей про застрахованих осіб Державного реєстру загальнообов'язкового державного соціального страхування, якщо за цей період було сплачено страховий внесок (єдиний внесок) на загальнообов'язкове державне соціальне страхування з тимчасової втрати працездатності відповідно до чинного законодавства.

Період несплати єдиного внеску не включається до страхового стажу застрахованої особи, та якщо страховий стаж особи за останні 12 місяців становитиме менше 6 місяців, застосовуються норми частини четвертої статті 19 Закону України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування».

Обчислення середньої заробітної плати (доходу, грошового забезпечення) для

розрахунку виплат за загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням здійснюється відповідно до Порядку обчислення середньої заробітної плати (доходу, грошового забезпечення) для розрахунку виплат за загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 26.09.2001 № 1266 (із змінами).

Відповідно до пункту 3 Порядку середньоденна заробітна плата обчислюється шляхом ділення нарахованої за розрахунковий період (12 календарних місяців) заробітної плати, на яку нарахований єдиний внесок, на кількість календарних днів зайнятості (періоду перебування у трудових відносинах) у розрахунковому періоді без урахування календарних днів, не відпрацьованих з поважних причин, — тимчасова непрацездатність, відпустка у зв'язку з вагітністю та пологами, відпустка по догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку та шестирічного віку за медичним висновком, відпустка без збереження заробітної плати.

Отже, при обчисленні середньої заробітної плати для розрахунку допомоги по тимчасовій непрацездатності враховуються суми оплати середнього заробітку під час мобілізації, на які нараховано єдиний внесок.

На думку Міністерства соціальної політики України, викладену у листі від 15.12.2015 № 696/18/99-15 період військової служби застрахованої особи за призовом під час мобілізації, на особливий період, коли за застраховану особу відповідно до законодавства не сплачено єдиний внесок (зокрема, період виплати працівнику компенсації із бюджету в межах середнього заробітку мобілізованого працівника, яка не є базою нарахування єдиного внеску, що спрямовується до Фонду соціального страхування з тимчасової втрати працездатності), також слід відносити до періоду, не відпрацьованого з поважної причини. Пропонується місяці та календарні дні такого періоду виключати з розрахункового періоду та здійснювати розрахунок середньої заробітної плати за місяці та календарні дні розрахункового періоду, у яких єдиний внесок сплачено.

У випадку коли в усіх місяцях розрахункового періоду не нараховано єдиний внесок, на думку Міністерства соціальної політики України, може бути застосовано пункт 28 Порядку, відповідно до якого середня заробітна плата визначається виходячи з тарифної ставки (посадового окладу) або її частини, встановленої на день настання страхового випадку.

Варто зазначити! У Комітеті Верховної Ради України з питань соціальної політики, зайнятості та пенсійного забезпечення відбулося засідання робочої групи по опрацюванню законопроекту щодо включення періоду військової служби застрахованих осіб, призваних за призовом під час мобілізації, на особливий період, до страхового стажу та збереження страхових виплат за загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням. За результатами засідання представниками робочої групи від Міністерства соціальної політики України надані пропозиції до зазначеного Комітету щодо внесення змін до Закону України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування» з метою врегулювання питання щодо включення періоду служби працівників, призваних на військову службу за призовом під час мобілізації, на особливий період, до страхового стажу на соціальне страхування з тимчасової втрати працездатності у випадках ненарахування та несплати роботодавцем за них єдиного внеску.